

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13 - 14
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15 - 25
1. Κοινωνιολογική θεώρηση του προβλήματος	15 - 18
2. Εννοιολογική προσέγγιση - Ορισμός	18 - 22
3. Τυπολογία της επιθετικότητας και της βίας	23 - 25

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΚΗΝΩΝ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Γενική θεώρηση	29 - 32
1. Θεωρίες της μη αρνητικής επίδρασης της τηλεόρασης	33 - 46
α. Η θεωρία της μη επίδρασης	33 - 34
β. Η θεωρία του εθισμού ή της συνήθειας	34 - 36
γ. Η θεωρία της κάθαρσης	36 - 41
δ. Η θεωρία της αναστολής ή της παρεμπόδισης	41 - 43
ε. Η θεωρία της νοητικής υποστήριξης	43 - 46
2. Θεωρίες της αρνητικής επίδρασης της τηλεόρασης	47 - 74
α. Η θεωρία της γενικής συναισθηματικής διέγερσης	47 - 50
β. Η θεωρία του ερεθισμού ή της παρόρμησης	50 - 56
γ. Η θεωρία της κοινωνικής μάθησης με παρατήρηση	56 - 63
δ. Η θεωρία της κοινωνικής μάθησης με μίμηση	64 - 69
ε. Η θεωρία της δικαιολόγησης της επιθετικής και της εγκληματικής συμπεριφοράς	69 - 74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Η ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Γενική θεώρηση	75 - 77
1. Η έρευνα της H. Himmelweit κ.ά.	
Η τηλεόραση και το παιδί: Μια εμπειρική έρευνα των	
επιδράσεων της τηλεόρασης στο παιδί	78 - 89
α. Στόχοι, πορεία και μεθοδολογία	78 - 82
β. Αποτελέσματα της έρευνας	82 - 89
1) Βραχυπρόθεσμες επιδράσεις	82 - 85
2) Μακροπρόθεσμες επιδράσεις	85 - 89
2. Η έρευνα των W. Schramm, J. Lyle, E. Parker:	
Η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών μας	89 - 102
α. Στόχοι, πορεία και μεθοδολογία	89 - 91
β. Αποτελέσματα της έρευνας	91 - 102
1) Σχέση παιδικής επιθετικότητας και τηλεοπτικής	
χρήσης ανάλογα με το φύλο, την ηλικία, τη νοη-	
μοσύνη και την κοινωνική προέλευση	91 - 97
2) Συναισθηματικές επιδράσεις	97 - 98
3) Πρόκληση επιθετικής και εγκληματικής συμπεριφοράς	98 - 102
3. Η έρευνα του G. Gerbner:	
Ο τηλεοπτικός κόσμος της βίας	102-111
α. Μέθοδος, σκοπός και τρόπος διεξαγωγής	102-106
β. Αναλυτικά αποτελέσματα της έρευνας	106-110
γ. Συνοπτικά συμπεράσματα και προτάσεις	110-111
4. Η έρευνα του W.A. Belson:	
Η τηλεοπτική βία και ο έφηβος	111-120
α. Στόχοι, πορεία και μεθοδολογία	111-117
β. Αποτελέσματα της έρευνας	114-120
1) Επίδραση της τηλεοπτικής βίας στην	
πρόκληση επιθετικής συμπεριφοράς	114-118
2) Συνοπτική παρουσίαση των ευρημάτων	118-120

5. Ευρήματα μιας ελβετικής έρευνας με την “πολιτισμική υπόθεση” σχετικά με τις επιδράσεις της τηλεόρασης στη διαμόρφωση της κοινωνικής πραγματικότητας	121-133
α. Η αρχική εμπειρική προσέγγιση στην “πολιτισμική υπόθεση”	121-124
β. Πορεία και μέθοδος της έρευνας της Ζυρίχης	124-125
γ. Η τηλεοπτική χρήση και η αντίληψη της βίας στην κοινωνική πραγματικότητα	125-128
δ. Η επίδραση της τηλεόρασης στη διαμόρφωση της κοινωνικής πραγματικότητας	128-130
ε. Συνοπτικά συμπεράσματα	130-133

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΕ ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΑ

1. Γενική θεώρηση	134-139
2. Θεωρητικά πρότυπα ερμηνείας της κοινωνικοποίησης από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας	139-146
α. Τα παραδοσιακά θεωρητικά πρότυπα	139-142
β. Τα αντανakλαστικά-κριτικά θεωρητικά πρότυπα	142-146
γ. Η κοινωνικοποίηση από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ως διαδικασία αλλαγής και πράξης	146-147
δ. Κριτική θεώρηση	147-149
3. Η τηλεοπτική κοινωνικοποίηση ως μαθησιακή διαδικασία και η σχέση της με την επιθετικότητα και τη βία	149-163
α. Η λειτουργική τηλεοπτική κοινωνικοποίηση	149-154
β. Η δυσλειτουργική τηλεοπτική κοινωνικοποίηση	155-163
4. Η τηλεοπτική κοινωνικοποίηση ως διαδικασία επίδρασης και διαμόρφωσης της κοινωνικής συμπεριφοράς	163-186
α. Η επίδραση της τηλεόρασης στις κοινωνικές στάσεις και γνώμες	164-170

β. Η επίδραση της τηλεόρασης στις κοινωνικές αξίες και νόρμες	170-174
γ. Η επίδραση της τηλεόρασης στους κοινωνικούς ρόλους	174-178
δ. Η επίδραση της τηλεόραση στις συνήθειες και στον τρόπο ζωής	178-182
ε. Η συμμετοχή της τηλεόρασης στην πρόκληση επιθετικής και εγκληματικής συμπεριφοράς	182-186

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΚΗΝΩΝ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Μια πρώτη προσέγγιση	189-193
2. Μεταφραστική προσπάθεια και ελληνική βιβλιογραφία σχετικά με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας	193-197
3. Η ελληνική τηλεόραση και σχετική έρευνα	197-204

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΚΗΝΩΝ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Θεωρίες ερμηνείας των επιδράσεων της τηλεοπτικής βίας και επιθετικότητας	205-212
α. Θεωρία της μονόδρομης κατεύθυνσης	206-207
β. Θεωρίες ερμηνείας των θετικών και αρνητικών επιδράσεων των τηλεοπτικών σκηνών βίας και επιθετικότητας	208-212
2. Θεωρητικά πρότυπα ερμηνείας της κοινωνικοποίησης από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας	212-221
α. Τα παραδοσιακά θεωρητικά πρότυπα	213-215

β. Τα αντανakλαστικά-κριτικά θεωρητικά πρότυπα	215-221
3. Η τηλεοπτική κοινωνικοποίηση ως μαθησιακή διαδικασία και η σχέση της με την επιθετικότητα και τη βία	221-237
α. Η λειτουργική τηλεοπτική κοινωνικοποίηση	222-229
β. Η δυσλειτουργική τηλεοπτική κοινωνικοποίηση	229-237
4. Η τηλεοπτική κοινωνικοποίηση ως διαδικασία επίδρασης και διαφοροποίησης της κοινωνικής συμπεριφοράς	237-259
α. Η επίδραση της τηλεόρασης στις κοινωνικές στάσεις και γνώμες	238-244
β. Η επίδραση της τηλεόρασης στις κοινωνικές αξίες και νόρμες	244-248
γ. Η επίδραση της τηλεόρασης στους κοινωνικούς ρόλους	248-252
δ. Η επίδραση της τηλεόρασης στις συνήθειες και στον τρόπο ζωής	252-256
ε. Η συμμετοχή της τηλεόρασης στην πρόκληση επιθε- τικής και εγκληματικής συμπεριφοράς	256-259

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Η εμπειρική ερευνητική προσπάθεια στη δεκαετία του '70	260-275
Πρώτη προσέγγιση	260-261
α. Η έρευνα του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών: Χαρακτηριστικά και τάσεις των Αθηναίων τηλεθεατών	261-264
β. Η έρευνα της Τ. Δουλκέρη: Η ελληνική τηλεόραση. Έρευνα της κοινής γνώμης των τηλεθεατών στην περιοχή της Θεσσαλονίκης	264-267
γ. Η έρευνα του Α. Βολτή: Τηλεόραση. Ένας κυρίαρχος παράγοντας στην ψυχική υγεία του παιδιού και στη δια- μόρφωση της συμπεριφοράς του	267-269

δ. Η έρευνα του Β. Χαρονίτη:	
Η τηλεόραση και τα προβλήματά της	269-270
ε. Η έρευνα του Θ. Παπανδρέου:	
Η επίδραση της τηλεόρασης στο παιδί	270-271
στ. Η έρευνα της Ν. Ρούσου:	
Η αντίδραση των παιδιών στην επιθετικότητα που περιέχουν τα κινούμενα σχέδια	271-273
ζ. Η έρευνα του Δ. Τσαρδάκη:	
Ελεύθερος χρόνος και τηλεόραση	274-275
2. Η εμπειρική ερευνητική προσπάθεια στη δεκαετία του '80	276-293
α. Μερικές προσπάθειες έρευνας με τη μέθοδο της ανάλυσης του περιεχομένου	276-280
β. Η έρευνα της Π. Πάντζου κ.ά.:	
Οι τηλεοπτικές προτιμήσεις και στάσεις σχετικά με το τι είναι "για παιδιά" και τι για "μεγάλους" στην Ελληνική Τηλεόραση	280-283
γ. Η έρευνα της Α. Κοντοπούλου κ.ά.:	
Η τηλεόραση στις σχέσεις Γονέων-Παιδιών	283-284
δ. Η έρευνα της Λ. Μπεζέ:	
Τηλεόραση και παραβατική συμπεριφορά των ανηλίκων	285-287
ε. Η έρευνα της Τ. Δουλκέρη:	
Παιδικά μέσα επικοινωνίας και σεξισμός	287-288
στ. Η έρευνα της Α. Σκρουμπτή:	
Τηλεόραση και παιδί	298-291
Κριτική θεώρηση	291-293
Επίλογος - Συμπεράσματα	295-301
Βιβλιογραφία (Ελληνική - Ξενόγλωσση)	303-328
Ευρετήριο κυριότερων ονομάτων	329- 333
Ευρετήριο κυριότερων εννοιών	334-345